

Dåb

Autoriseret ved kgl. resolution af 12. juni 1992

Dåb finder i almindelighed sted i kirken under en gudstjeneste. I tilfælde af sygdom kan dåb foregå i hjemmet eller på sygehuset.

Dåb under en højmesse kan finde sted på trosbekendelsens plads, i tilknytning til første læsning, efter salmen efter prædikenen eller efter nadveren.

Når dåb finder sted ved en særlig dåbsgudstjeneste, kan forud for dåbssalmen indledes med præludium, indgangssalme og dåbstale.

Dåb i kirken

DÅBSSALME

Ved dåb under en højmesse kan dåbssalmen være en af gudstjenestens almindelige salmer.

Efter dåbssalmen spørger præsten:

Er barnet hjemmedøbt? – Nej!

Ved dåb af voksne spørger præsten:

Er du tidligere døbt? – Nej!

LOVPRISNING OG BØN

Præsten siger:

Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
som i sin store barmhjertighed
har genfødt os til et levende håb
ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde.

Lad os alle bede!

Vi takker dig, himmelske Fader,
fordi du ved din enbårne Søn har givet os den hellige dåb,
hvori du gør os til dine børn og skænker os Helligånden
med syndernes forladelse og det evige liv.

Vi beder dig:

Tag i nåde mod dette barn (disse børn),

som vi bærer frem for dit åsyn.
Indlem det (dem) i din menighed,
og bevar det (dem) i dit samfund både her og hisset!
Amen.

Ved dåb af voksne:

Vi beder dig: Tag i nåde mod ham (hende),
som i dag kommer til den kristne dåb.
Indlem ham (hende) i din menighed,
og bevar ham (hende) i dit samfund både her og hisset!
Amen.

SKRIFTLÆSNING

Præsten fortsætter, og menigheden rejser sig.

Således taler vor Herre Jesus Kristus:

»Mig er givet al magt i himlen og på jorden.

Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple,
idet I døber dem

i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn,

og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer.

Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.«

Evangelisten Markus skriver:

Og de bar nogle små børn til Jesus,

for at han skulle røre ved dem;

disciplene truede ad dem,

men da Jesus så det, blev han vred og sagde til dem:

»Lad de små børn komme til mig,

det må I ikke hindre dem i,

for Guds rige er deres.

Sandelig siger jeg jer:

Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn,

kommer slet ikke ind i det.«

Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem

og velsignede dem.

Så vil vi nu hjælpe dette barn (disse børn)

til hans velsignelse

ved at døbe det (dem)

i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

Ved dåb af voksne:

Så vil vi nu hjælpe dig til hans velsignelse

ved at døbe dig
i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

KORSTEGNELSE

Barnet - dersom der er flere børn, hvert barn for sig - bæres hen til døbefonten.

Ved dåb af voksne træder den, der skal døbes, selv hen til døbefonten.

Præsten tegner derefter med hånden kors for ansigtet og brystet af den, der skal døbes, og siger:

Modtag det hellige korsens tegn
både for dit ansigt og for dit bryst,
til et vidnesbyrd om,
at du skal tilhøre
den korsfæstede Herre Jesus Kristus.

Hvad er barnets navn? - N.N.

Ved dåb af voksne udelades dette spørgsmål normalt.

TROSBEKENDELSE

N.N. Forsager du Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen? -
Ja!

Tror du på Gud Fader, den almægtige, himlens og jordens skaber? -
Ja!

Tror du på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde? - Ja!

Tror du på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv? - Ja!

Vil du døbes på denne tro? - Ja!

DÅBSHANDLING

Præsten øser vand tre gange på hovedet af den, der skal døbes, og siger:

N.N. Jeg døber dig

i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

Præsten lægger hånden på den døbtes hoved og siger:

Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,

som nu har genfødt dig ved vand og Helligånden

og skænket dig syndernes forladelse,

han styrke dig med sin nåde til det evige liv!

Han bevare din udgang og indgang

fra nu og til evig tid!

Amen.

Dersom flere skal døbes, gentages for hver enkelt afsnittet fra korstegnelsen og til og med håndspåleggelsen.

FADERVOR

Derefter bedes Fadervor.

Herunder lægger præsten hånden på den døbtes (de døbtes) hoved.

Fader vor, du som er i himlene!

Helliget vorde dit navn,

komme dit rige,

ske din vilje

som i himlen således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød,

og forlad os vor skyld,

som også vi forlader vore skyldnere,

og led os ikke i fristelse,

men fri os fra det onde.

Thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Amen.*

** I stedet kan anvendes:*

Vor Fader, du som er i himlene!

Helliget blive dit navn,

komme dit rige,

ske din vilje

som i himlen således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød,

og forlad os vor skyld,

som også vi forlader vore skyldnere,

Fred være med dig (jer)!

FADDERTILTALE

Menigheden sætter sig. Til barnets (børnenes) faddere og forældre siger præsten:
I, som er faddere til dette barn (disse børn), kan nu bevidne, at det (de) er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Og I skal vide, hvad I skylder det barn, hvis faddere I er. Hvis det sker, at forældrene dør, før barnet kommer til skelsalder, da skal I, så vidt I har mulighed for det, drage omsorg for, at det oplæres i den kristne børnelærdom, for at det må blive i Kristus, ligesom det nu ved dåben er indpodet i ham.
Fred være med jer!

Eller

I forældre og faddere til dette barn (disse børn) er nu vidner på, at det (de) er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. I forældre skal oplære jeres barn i den kristne tro og bede for det, for at det må blive i Kristus, ligesom det nu ved dåben er indpodet i ham. Og sker det, at forældrene dør, før barnet bliver voksent, da skal I faddere, så vidt det står til jer, drage omsorg for, at det oplæres i den kristne tro.
Fred være med jer!

*Præsten er frit stillet med hensyn til faddertiltalens ordlyd, men kan benytte én af ovenstående tiltaler, der er vejledende for tiltalens indhold.
Ved dåb af voksne slutter præsten med en kort fri tiltale til dåbsvidnerne.*

DÅBSSALME

*Efter dåben synges en salme. Ved dåb i forbindelse med en højmesse fortsættes her-
efter som en almindelig højmesse, og salmen kan være en af gudstjenestens almin-
delige salmer.*

og led os ikke ind i fristelse,
men fri os fra det onde.
For dit er Riget og magten og æren i evighed!
Amen.

(DÅBSKOLLEKT)

Ved dåb i forbindelse med gudstjeneste, hvor der også er nadver, kan som slutningskollekt i gudstjenesten anvendes kollekten til Første søndag efter påske. Ved gudstjenester uden nadver og ved særlige dåbsgudstjenester anvendes som slutningskollekt følgende dåbskollekt:

Lad os alle bede!

Herre, vor Gud, himmelske Fader!

Vi takker dig af hjertens grund,

fordi du har ladet os komme til den nådefulde dåb,

hvori du skænkede os syndernes forladelse,

Helligånden og det evige liv

for din Søns, Jesu Kristi, skyld.

Vi beder dig:

Bevar os i troen,

så at vi aldrig tvivler om denne din gave,

og styrk os ved din Helligånd

til at stride mod synden og blive i vor dåbs nåde,

indtil vi bliver til evig tid salige,

ved din elskede Søn, Jesus Kristus, vor Herre,

som med dig lever og regerer i Helligånds enhed,

én sand Gud fra evighed og til evighed.

Menigheden:

Amen.

Når der holdes dåb ved en særlig dåbsgudstjeneste, afsluttes med velsignelse, udgangssalme og postludium.

Hjemmedåb

Hvis et barn på grund af sygdom eller svagbed eller af anden gyldig grund ønskes døbt i hjemmet eller på sygehuset, følger præsten det almindelige ritual for dåb i kirken, dog med udeladelse af faddertiltalen.

Når omstændighederne taler derfor, kan dåbsritualet begrænses til: korstegnelse, trosbekendelse, dåbshandling og Fadervor.

Når dåben er foretaget uden for kirken (hjemmedåb), fremstilles barnet senere i kirken ved en højmesse.

Hjemmedåb af børn i øjeblikkelig livsfare (Nøddåb)

Nøddåben kan, hvor der ikke er tid til at hente præsten, foretages af en af de tilstedeværende.

DÅBSHANDLING

Herre Jesus, tag i nåde mod dette barn!

Der øses vand tre gange på barnets hoved, mens man siger:

N.N. Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

(Med håndspåleggelse:)

Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
som nu har genfødt dig ved vand og Helligånden
og skænket dig syndernes forladelse,
han styrke dig med sin nåde til det evige liv!
Han bevare din udgang og indgang fra nu og til evig tid!
Amen.

FADERVOR

Fader vor, du som er i himlene!
Helliget vorde dit navn,
komme dit rige,
ske din vilje
som i himlen således også på jorden;
giv os i dag vort daglige brød,
og forlad os vor skyld,
som også vi forlader vore skyldnere,
og led os ikke i fristelse,
men fri os fra det onde.
Thi dit er riget og magten og æren i evighed!
Amen.*

Fred være med dig!

Dåb uden præstens medvirken meddeles snarest denne, og barnet bør siden fremstilles i kirken. Bliver barnets navn ikke nævnt ved dåben, skal dåben ikke af den grund gentages, men navnet skal blot meddeles senere.

* I stedet kan anvendes:

Vor Fader, du som er i himlene!
Helliget blive dit navn,
komme dit rige,
ske din vilje
som i himlen således også på jorden;
giv os i dag vort daglige brød,
og forlad os vor skyld,
som også vi forlader vore skyldnere,
og led os ikke ind i fristelse,
men fri os fra det onde.
For dit er Riget og magten og æren i evighed!
Amen.

Fremstilling i kirken af døbte børn

Fremstillingen af allerede døbte børn foregår i kirken ved en højmesse på dåbs-handlingens sædvanlige plads. Er der både dåb og fremstilling, går dåben forud for fremstillingen.

SALME

Der indledes med en salme, som kan være en af gudstjenestens almindelige salmer.

Efter dåbssalmen indleder præsten med at spørge:

Er barnet hjemmedøbt? – Ja!

Er det døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn? – Ja!

LOVPRISNING

Præsten siger:

Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
som i sin store barmhjertighed
har genfødt os til et levende håb
ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde.

SKRIFTLÆSNING

Præsten fortsætter, og menigheden rejser sig.

Således taler vor Herre Jesus Kristus:

»Mig er givet al magt i himlen og på jorden.

Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple,
idet I døber dem

i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn,

og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer.

Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.«

Evangelisten Markus skriver:

Og de bar nogle små børn til Jesus,

for at han skulle røre ved dem;

disciplene truede ad dem,

men da Jesus så det, blev han vred og sagde til dem:

»Lad de små børn komme til mig,

det må I ikke hindre dem i,

for Guds rige er deres.

Sandelig siger jeg jer:

Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn,

kommer slet ikke ind i det.«

Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem
og velsignede dem.

Denne indledning udelades, hvis der i samme gudstjeneste er både dåb og fremstilling.

Præsten spørger:

Hvad er barnets navn? - N.N.

TROSBEKENDELSE

N.N. Forsager du Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen? - Ja!

Tror du på Gud Fader, den almægtige, himlens og jordens skaber? - Ja!

Tror du på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde? - Ja!

Tror du på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv? - Ja!

BEKENDTGØRELSE OG BØN.

Præsten siger:

Da dette barn (disse børn) allerede er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, vil vi ikke døbe det (dem) igen og derved ringeagte dåbens hellige gave, men vi kundgør her i menighedens forsamling, at det (de) har fået den rette kristne dåb, og vi takker vor Gud og Fader, som har taget det (dem) til nåde ved Jesus Kristus.

Præsten lægger hånden på barnets hoved og siger:

Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
som har genfødt dig ved vand og Helligånden
og skænket dig syndernes forladelse,
han styrke dig med sin nåde til det evige liv!
Han bevare din udgang og indgang
fra nu og til evig tid!
Amen.

FADERVOR

Derefter bedes Fadervor.

Herunder lægger præsten hånden på barnets hoved.

Fader vor, du som er i himlene!

Helliget vorde dit navn,

komme dit rige,

ske din vilje

som i himlen således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød,

og forlad os vor skyld,

som også vi forlader vore skyldnere,

og led os ikke i fristelse,

men fri os fra det onde.

Thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Amen.*

Fred være med dig (jer)!

FADDERTILTALE

Menigheden sætter sig. Til barnets (børnenes) faddere og forældre siger præsten:

I, som er faddere til dette barn (disse børn) kan bevidne, at det (de) er fremstillet i Guds hus som døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Og I skal vide, hvad I skylder det barn, hvis faddere I er. Hvis det sker, at forældrene dør, før barnet kommer til skelsalder, da skal I, så vidt I har mulighed for det, drage omsorg for, at det oplæres i den kristne børnelærdom, for at det må blive i Kristus, ligesom det ved dåben er indpodet i ham.

Fred være med jer!

** I stedet kan anvendes:*

Vor Fader, du som er i himlene!

Helliget blive dit navn,

komme dit rige,

ske din vilje

som i himlen således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød,

og forlad os vor skyld,

som også vi forlader vore skyldnere,

og led os ikke ind i fristelse,

men fri os fra det onde.

For dit er Riget og magten og æren i evighed!

Amen.

Eller

I forældre og faddere til dette barn (disse børn) er nu vidner på, at det (de) er fremstillet i Guds hus som døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. I forældre skal opdrage jeres barn i den kristne tro og bede for det, for at det må blive i Kristus, ligesom det ved dåben er indpodet i ham. Og sker det, at forældrene dør, før barnet bliver voksent, da skal I faddere, så vidt I har mulighed for det, drage omsorg for, at det oplæres i den kristne tro.

Fred være med jer!

Såfremt der har været både dåb og fremstilling, foretages de nødvendige ændringer og tilføjelser i den almindelige faddertiltale.

SALME

Efter fremstillingen synges en salme, som kan være en af gudstjenestens almindelige salmer. Og gudstjenesten fortsættes derefter som en almindelig højmesse. Som slutningskollekt kan anvendes kollekten til Første søndag efter påske eller den særlige dåbskollekt.